

7. ura- TIT za 8. razred (7. teden pouka na daljavo, 6. 5. 2020)

Tvoja naloga v naslednjih urah bo, da:

- Raziščeš vrste gibanj na različnih napravah in strojih
- Proučiš vlogo gonil v strojih kot vezni sklop med motorjem in ostalimi deli stroja.
- Znaš razložiti vlogo osi, gredi, vrtilišča in ležaja (kotalnega in drsnega) ter pojasniti pomen maziv.
- Na praktičnih primerih znaš opisati sestavine gonil (zobniško, polžasto, verižno in ročično), jih analizirati (prestavno razmerje, smer vrtenja in sprememba števila vrtljajev).
- Razložiti uporabnost gonil na strojih in napravah.

Začenjamo z novo snovjo. Prepiši spodnji naslov in besedilo na list ali v zvezek za TIT in ga dopolni s pomočjo priloženega gradiva. Dopolnjeno besedilo mi pošlji na mail do 12.5.2020. Lahko pišeš v Wordu ali na roke in pošlješ fotografijo.

TEHNIČNA SREDSTVA-GONILA V NAPRAVAH IN STROJIH

Sestavni del vsake naprave in stroja so mehanizmi, **ki prenašajo gibanje** in jih imenujemo **gonila**. Med prenašanjem gibanja pa lahko tudi spreminjajo smer in obliko gibanja.

ELEMENTI, KI OMOGOČAJO GIBANJE

Med elemente, ki gibanje omogočajo, prištevamo _____, _____ in _____.

Valjaste palice, ki nosijo na sebi mirujoče ali vrteče se dele kot so zobniki, jermenice..., gibanja pa nanje ne prenašajo, imenujemo _____.

Valjaste palice, ki nosijo na sebi mirujoče ali vrteče se dele kot so zobniki, jermenice... in hkrati nanje prenašajo gibanje, pa imenujemo _____.

Ločimo dve vrsti gredi:

_____ je nameščena na pogonskem delu stroja ali naprave (pri ročnem vrtalniku je to ročica),

in _____, na kateri je nameščeno obdelovalno orodje (pri ročnem vrtalniku je to vrtalna glava).

Na mestu, kjer je gred ali os vpeta v ohišje stroja tako, da se lahko vrti, je **ležaj**.

Poznamo dve vrsti ležajev.

Tam kjer gred drsi po površini luknje (drsnostrenje), je _____ ležaj.

Kjer pa se med dvema jeklenima prstanoma kotalijo kroglice ali valjčki, pa so _____ ležaji. Glede na to jih tudi ločimo: če so med prstanoma kroglice, se imenuje _____ ležaj, če pa so valjčki, pa _____ ležaj.

Med ležaji in gredmi prihaja do močnega trenja, ki ga zmanjšamo z _____.